

**Тема 2. Зміст та психологічні особливості «soft skills» та
«hard skills». Функціональна грамотність (functional literacy)
людини 21 ст.**

Soft skills (м'які навички) - це особистісні, соціальні та комунікативні навички, які допомагають людині ефективно взаємодіяти з іншими людьми, успішно виконувати завдання та розв'язувати проблеми. Ці навички не є специфічними для певної професії чи галузі, але вони загальновизнані як важливі для успіху в будь-якій сфері життя і роботи [4].

Soft skills можна поділити на різні категорії або види в залежності від їх характеристик і способів виявлення.

Основні категорії Soft skills включають:

1. Комунікаційні навички
2. Лідерські навички
3. Креативність та проблемне мислення
4. Самокерування та організаційні навички
5. Соціальна компетентність

Hard skills (англ. – «тверді навички») – це професійні навички, основою яких є відповідні знання. Такі навички можна не тільки продемонструвати, а й виміряти. До них відносять: професійні знання, використання комп'ютерних програм, володіння іноземною мовою та ін. Зазвичай, hard skills визначені більш чітко, ніж soft skills.

Зокрема, вони описані в освітніх професійних програмах для кожної спеціальності та у довідниках кваліфікаційних характеристик професій. Із soft skills ситуація інша. Однак і уваги їм приділяється більше, особливо нині, в умовах поведінкової економіки, коли у професійній сфері успіх людини на 85% залежить від soft skills і лише на 15% – від hard skills [4].

Функціональна грамотність – це сукупність знань, умінь та навичок, необхідних для успішного життя та діяльності в суспільстві. Вона включає:

1. Читацьку грамотність: розуміння прочитаного, знаходження та використання інформації з текстів різних типів.
2. Математичну грамотність: розуміння математичних концепцій, використання математичних знань для вирішення задач.

3. Природничо-наукову грамотність: розуміння природних явищ, використання наукових знань для пояснення та прогнозування подій.
4. Інформаційно-комунікаційну грамотність: використання інформаційно-комунікаційних технологій для пошуку, обробки та створення інформації.
5. Громадянську грамотність: розуміння та використання своїх прав та обов'язків, участь у житті суспільства.

Тренінгові вправи

Вправа 1 "Візитна картка"

Мета:

1. Розвиток уміння лаконічно та чітко презентувати себе.
2. Розвинути впевненості у собі та навички самопрезентації.

Хід вправи:

Необхідно протягом 3-х хвилин підготувати коротку презентацію про себе, яка б містила:

- a. Ім'я та прізвище
- b. Освіта та досвід роботи
- c. Професійні цілі та інтереси
- d. 1-2 цікавих факти про себе

Завдання до вправи:

1. Проведіть конкурс на кращу візитну картку, де студенти по черзі презентуватимуть себе.
2. Обговоріть результати конкурсу, даючи учасникам конструктивний зворотний зв'язок.

Вправа 2: "Створення власного портфоліо «soft skills»"

Мета:

1. Усвідомлення та оцінка власних «soft skills».
2. Сформулювати навички самопрезентації та самореклами.

Хід вправи:

1. Створити власний список «soft skills», якими ви володієте.
2. Для кожної навички дайте наведіть приклад з особистого життя чи досвіду роботи, які демонструють її застосування.

Завдання до вправи:

1. Оформити своє портфоліо у візуально цікавій та зручній для презентації формі.
2. Проведіть міні-презентацію власного портфоліо

Перелік питань для самостійного опрацювання

1. Дослідіть, як «soft skills» та «hard skills» впливають на кар'єрний ріст та заробітну плату.
2. Проаналізуйте, як функціональна грамотність впливає на життя людини в різних сферах (навчання, робота, особисте життя).
3. Розгляньте етичні аспекти використання технологій для розвитку «soft skills» та «hard skills»
4. Роль менторингу та коучингу в розвитку ключових компетенцій
5. Вивчення проблем, пов'язаних з низьким рівнем функціональної грамотності.